

Gaya Pembelajaran Pelajar Bagi Subjek Bahasa Melayu Semasa Pandemik

Learning Style Of Students For The Malay Language Subject During The Pandemic

Nor Syafika Mohd Zamri¹, Abdullah Yusof², Anida Sarudin³, Mohd Sufian Ismail⁴

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti gaya pembelajaran yang diamalkan oleh pelajar dan masalah yang dihadapi oleh mereka sepanjang mengikuti pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik. Kajian ini menggunakan kaedah kuantitatif dan data yang diperolehi telah dianalisis secara deskriptif menggunakan perisian Statistical Package for Social Science (SPSS). Instrumen yang digunakan dalam kajian ini ialah borang soal selidik dengan skala likert empat mata bagi mengukur lima kategori gaya pembelajaran berdasarkan Model Dunn dan Dunn (1978). Hasil daripada kajian ini mendapati gaya pembelajaran yang paling dominan diamalkan oleh para pelajar ialah gaya pembelajaran psikologi manakala gaya pembelajaran yang paling rendah diamalkan pula ialah gaya pembelajaran emosional. Gangguan-gangguan persekitaran turut diperincikan bagi melihat kesediaan pelajar ketika mengikuti pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik. Pelajar didapati mengalami masalah daripada aspek sosioekonomi keluarga, mudah terpengaruh dengan media massa dan turut mengalami masalah capaian internet yang lemah. Hal ini menunjukkan bahawa tahap kesediaan pelajar berada pada tahap memuaskan sahaja. Umumnya, kajian ini diharapkan dapat meningkatkan kualiti amalan pengajaran seseorang guru berdasarkan gaya pembelajaran pelajar dan para pelajar pula akan dapat menyesuaikan diri dengan norma baharu pengajaran dan pembelajaran yang berlaku pada masa kini.

Kata kunci: *Gaya Pembelajaran, Bahasa Melayu, Pandemik, Gangguan Persekitaran, Dalam Talian*

ABSTRACT

This study aims to identify the learning styles practised by students and the problems faced by them while following the learning of the Malay language during the pandemic. This study uses quantitative methods and the data obtained were analysed descriptively using Statistical Package for Social Science (SPSS) software. The instrument used in this study was a questionnaire with a

¹ Nor Syafika Mohd Zamri, Fakulti Bahasa dan Komunikasi, Universiti Pendidikan Sultan, Tanjong Malim, Perak, norsyafika981@gmail.com

² Abdullah Yusof, Fakulti Bahasa dan Komunikasi, Universiti Pendidikan Sultan, Tanjong Malim, Perak, abdullah@fbk.upsi.edu.my

³ Anida binti Sarudin, PhD, Fakulti Bahasa dan Komunikasi, Universiti Pendidikan Sultan, Tanjong Malim, Perak, anida@fbk.edu.my

⁴ Mohd Sufian bin Ismail, Institut Pendidikan Guru Kampus Ipoh, Ipoh, Perak, sufian@ipgmipoh.edu.my

four-point Likert scale to measure five categories of learning styles based on the Dunn and Dunn (1978) Model. The results of this study found that the most dominant learning style practised by students is the psychological learning style while the lowest learning style practised is the emotional learning style. Environmental disturbances are also detailed to see the readiness of students when learning Malay during the pandemic. Students were found to have problems from the socio-economic aspect of the family, be easily influenced by the mass media and they also had problems with poor internet access. This indicates that the level of readiness of students is at a satisfactory level only. In general, this study is expected to improve the quality of a teachers' teaching practice based on students' learning styles and students will be able to adapt to the new norms of teaching and learning that occur today.

Keywords: *Learning Style, Malay, Pandemic, Environmental Disturbances, Online*

Pengenalan

Pandemik Coronavirus (COVID-19) yang sedang melanda dunia kini telah mengubah situasi semasa, terutamanya dalam sektor pendidikan, iaitu daripada peringkat rendah hinggalah ke peringkat pengajian tinggi. Pihak kerajaan telah mengarahkan penutupan sekolah dan pusat pengajian tinggi semasa tempoh Perintah Kawalan Pergerakan demi mengelakkan penularan wabak COVID-19. Pembelajaran secara fizikal terpaksa bertukar kepada pembelajaran secara dalam talian di mana pengajaran dan pembelajaran di rumah (PdPR) telah menggantikan pembelajaran secara bersemuka.

Pelaksanaan PdPr secara dalam talian merupakan suatu pengalaman baru dalam proses pengajaran dan pembelajaran (PdP) kepada guru dan juga pelajar. Terdapat perkembangan positif yang dapat dilihat daripada situasi ini kerana ramai guru mampu menyediakan bahan pembelajaran digital mereka sendiri untuk digunakan oleh pelajar. Tambahan lagi, kebanyakan pelajar juga sudah terdedah dengan pelbagai aplikasi dalam talian yang lebih interaktif. Tidak sukar bagi mereka untuk menggunakan pelatir pembelajaran dalam talian, namun ia memberi satu cabaran kepada guru-guru khususnya kepada guru lama yang kurang mahir dalam menggunakan aplikasi secara dalam talian. Walau bagaimanapun, terdapat juga pelajar yang kurang bernasib baik kerana mereka sukar untuk mengikuti kelas dalam talian semasa pandemik terutamanya pelajar-pelajar daripada golongan keluarga yang berpendapatan rendah (B40).

Dalam menghadapi situasi pandemik ini, semua pelajar telah mengamalkan gaya pembelajaran yang berbeza antara satu sama lain. Dengan adanya amalan gaya pembelajaran yang bersesuaian, maka para pelajar dapat mengenal pasti situasi pembelajaran yang sedang berlaku ketika itu dan seterusnya mendorong mereka untuk mempertingkatkan prestasi dalam pembelajaran. Oleh yang demikian, pelajar yang tahu menggunakan gaya pembelajaran yang sesuai dengan diri mereka akan dapat menjalani proses pembelajaran dengan baik serta dapat meningkatkan prestasi mereka dalam pembelajaran.

Dua unsur yang diberi keutamaan dalam kajian ini adalah meliputi tentang aspek gaya pembelajaran dan juga aspek gangguan persekitaran yang dihadapi oleh pelajar semasa pandemik. Aspek gaya pembelajaran dalam kajian ini ditunjukkan melalui pengaplikasian serta penggunaan

gaya pembelajaran yang dapat dilihat dalam konteks pembelajaran seseorang pelajar. Sebagai contohnya, rangsangan persekitaran, emosional, sosiologi, fizikal dan psikologi. Kemudian, aspek gangguan ini pula akan dilihat daripada beberapa perspektif misalnya seperti kemudahan gajet, capaian internet, sosioekonomi, pengaruh rakan sebaya dan sebagainya.

Pernyataan Masalah

Bahasa merupakan salah satu alat perhubungan yang penting khususnya ketika menyampaikan sesuatu ilmu pengetahuan dan bahasa ini perlu dipelajari mengikut konteks yang betul. Proses pembelajaran bagi sesuatu bahasa akan berkesan sekiranya pengamal bahasa itu mempunyai sikap dan persepsi yang positif terhadap bahasa tersebut (Nor Hashimah et al., 2010).

Nor Hashimah et al. (2010) dalam kajiannya turut memberi gambaran kepada khalayak pembaca di mana bahasa Melayu sudah pun diberi penekanan dalam sistem pendidikan, tetapi masih ramai lagi pelajar yang gagal mendalami bahasa ini dengan baik. Tambahan lagi, mereka turut berpandangan bahawa pelajar semakin hilang minat untuk menguasai dan mempelajari bahasa Melayu ekoran daripada aktiviti pengajaran yang tidak kreatif. Selain itu, Rahman (2005) juga ada menyatakan bahawa terdapat segelintir pelajar yang menganggap bahasa Melayu sebagai salah satu mata pelajaran yang membosankan dan mereka tidak berminat untuk mendalami bahasa tersebut. Keadaan ini jelas menunjukkan bahawa masalah yang melibatkan pembelajaran bahasa Melayu sudah lama bertapak di negara kita, yakni Malaysia. Secara dasarnya, keadaan ini terjadi akibat daripada sikap yang ditunjukkan oleh pelajar itu sendiri yang tidak mementingkan pembelajaran mereka dan menganggap pembelajaran bahasa Melayu sebagai mata pelajaran yang remeh.

Apabila proses pengajaran dan pembelajaran (PdP) bahasa Melayu tidak lagi dititikberatkan oleh pelajar, maka keistimewaan mata pelajaran ini sebagai bahasa perpaduan dan bahasa ilmu akan hilang ditelan dek zaman. Oleh itu, kajian tentang gaya pembelajaran amat wajar untuk dilaksanakan supaya pihak yang berkenaan dapat mengambil tindakan segera khususnya menyemak kurikulum dan memperbaiki PdP bahasa Melayu di peringkat sekolah (Nor Hashimah et al., 2010).

Tujuan dan Objektif Kajian

Secara umumnya, kajian ini dijalankan dengan tujuan untuk mengenal pasti pembelajaran bahasa Melayu dalam kalangan pelajar menengah rendah semasa pandemik.

Kajian ini dijalankan adalah untuk mencapai objektif berikut:

- i. Mengetahui gaya pembelajaran yang diamalkan oleh pelajar dalam pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik.
- ii. Menganalisis jenis gangguan persekitaran yang dialami oleh pelajar dalam pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik.

Persoalan Kajian

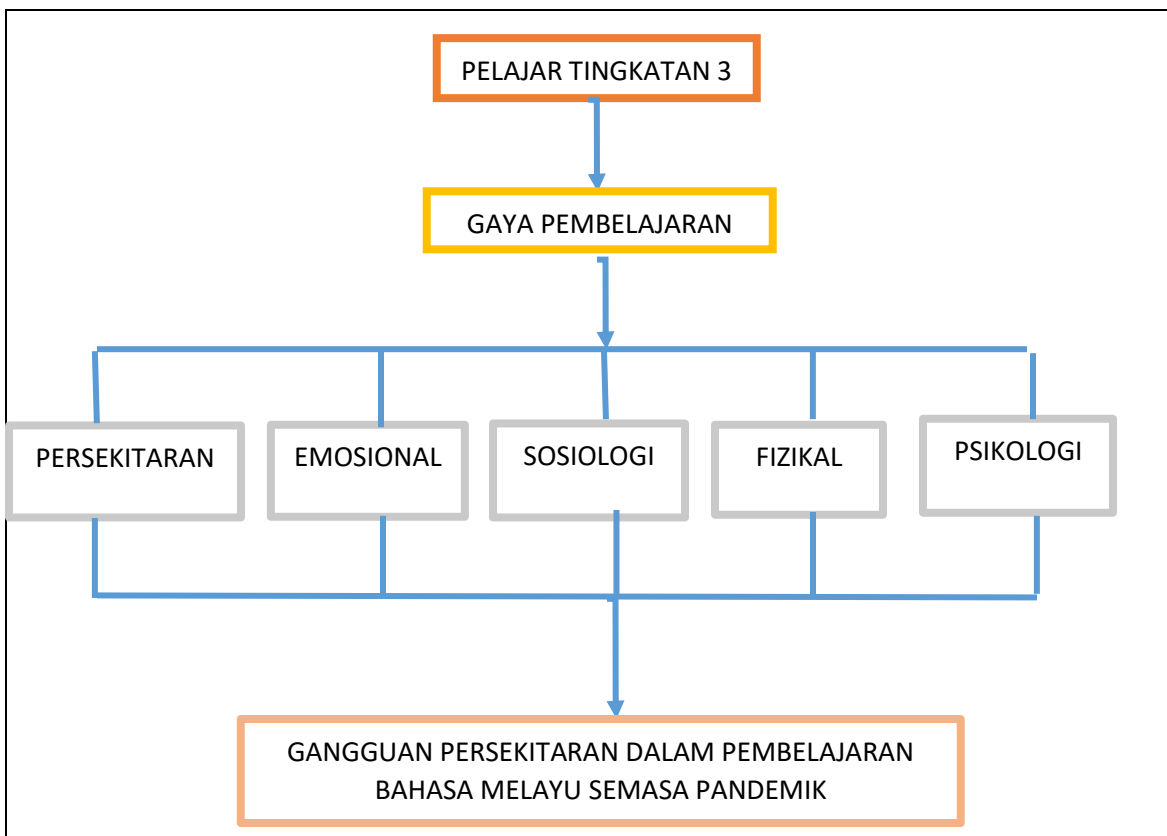
Kajian ini dijalankan dengan tujuan untuk menjelaskan dua persoalan utama yang berikut:

- i. Apakah aspek gaya pembelajaran yang diamalkan oleh para pelajar dalam pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik?
- ii. Apakah jenis gangguan persekitaran yang dialami oleh pelajar dalam pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik?

Kerangka Teori Kajian

Kerangka teori ini menjelaskan secara grafik tentang perjalanan proses kajian yang dijalankan. Kerangka ini juga merupakan kunci kepada hubungan kait antara faktor yang mempengaruhi kajian dan bentuk kajian yang dijalankan. Rajah 1 menunjukkan kerangka teori kajian bagi mendapatkan data untuk dianalisis. Dalam rajah tersebut, terdapat lima jenis gaya pembelajaran yang akan dikaji iaitu rangsangan persekitaran, emosional, sosiologi, fizikal serta rangsangan psikologi. Kemudian, terdapat juga elemen-elemen gangguan persekitaran yang akan dikaji dalam kajian ini.

Rajah 1 : Kerangka Teori Kajian

Konsep Gaya Pembelajaran

Secara umumnya, gaya pembelajaran merupakan salah satu cara atau stail dalam mempelajari sesuatu mengikut kecenderungan setiap individu. Dalam konteks psikologi pendidikan, gaya

pembelajaran adalah bagaimana seseorang pelajar itu memberi tumpuan dan bertindak untuk memproses maklumat, ilmu atau pengalaman yang baru. Sementara itu, gaya pembelajaran juga adalah melibatkan suatu perancangan dalam sistem belajar iaitu cara membuat nota, cara menyusun bahan pembelajaran, cara menyiapkan tugas secara sistematik, cara mengulang kaji dan lain-lain lagi (Farah Wazera et al., 2021). Dalam kajian ini, pengkaji telah mengaplikasikan Model Pembelajaran Dunn dan Dunn untuk mengukur gaya pembelajaran para responden.

Model Pembelajaran Dunn dan Dunn (1978)

Model Pembelajaran Dunn dan Dunn (1978) menjelaskan bahawa gaya pembelajaran merupakan salah satu cara seseorang menumpu, memproses, menyerap dan mengingat maklumat atau kemahiran yang baru dan sukar. Selain itu, model ini juga berprinsipkan kepada empat perkara utama iaitu menekankan kebanyakan individu mampu dan boleh belajar. Di samping itu, setiap individu juga mempunyai gaya pembelajaran yang tersendiri. Kemudian, gaya pembelajaran individu turut bergantung kepada sumber, iklim serta pendekatan pengajaran dan pembelajaran. Akhir sekali, semua faktor-faktor tersebut dapat disesuaikan mengikut gaya pembelajaran seseorang pelajar dan seterusnya dapat mengoptimalkan proses pembelajaran mereka. Dunn dan Dunn (1978) telah mengklasifikasikan gaya pembelajarannya kepada lima kategori iaitu gaya pembelajaran bagi rangsangan persekitaran, rangsangan emosional, rangsangan sosiologi, rangsangan fizikal dan gaya bagi rangsangan psikologi. Oleh itu, kelima-lima gaya pembelajaran ini akan dibincangkan dengan lebih terperinci seperti yang ditunjukkan di bawah.

Gaya Pembelajaran bagi Rangsangan Persekitaran

Unsur-unsur dalam rangsangan persekitaran ialah bunyi, cahaya, suhu dan reka bentuk.

(a) Bunyi

Setiap individu mempunyai gaya pembelajarannya yang tersendiri. Bagi elemen ini, terdapat sesetengah individu yang selesa apabila mendengar bunyi ketika belajar atau mengulang kaji pelajaran. Sebagai contoh, mereka akan membuka radio atau muzik ketika belajar supaya dapat memberi tumpuan terhadap sesuatu pelajaran itu. Namun, bagi pelajar yang gemar mengulang kaji dalam suasana yang tenang atau senyap pula, mereka lebih cenderung untuk belajar secara sendiri berbanding ditemani oleh individu lain atau berkumpul. Mereka tidak suka belajar dengan keadaan yang bising kerana persekitaran itu boleh menyebabkan mereka hilang fokus ketika belajar.

(b) Cahaya

Faktor cahaya boleh memberikan kesan yang pelbagai terhadap seseorang pelajar. Hal ini demikian kerana, penerimaan seseorang terhadap cahaya adalah berbeza mengikut keperluan masing-masing. Terdapat segelintir pelajar gemar pada cahaya yang terang semasa belajar dan ada juga sebaliknya, yang sensitif terhadap cahaya. Pelajar yang suka dengan cahaya yang terang akan mudah menerima pelajaran kerana bagi mereka cahaya samar boleh menyebabkan mata cepat mengantuk. Walaupun begitu, ada juga sesetengah

pelajar yang kurang gemar pada cahaya yang terlalu terang kerana beranggapan bahawa cahaya tersebut boleh mengganggu fokus seseorang ketika belajar.

(c) Suhu

Dalam konteks ini, setiap individu mempunyai tindak balas yang berbeza terhadap suhu persekitaran. Bagi kebanyakan pelajar, proses pembelajaran akan menjadi lebih berkesan sekiranya dilaksanakan dalam keadaan suhu normal dan nyaman. Hal ini demikian kerana, belajar dalam keadaan suhu yang panas boleh menghilangkan fokus semasa belajar. Selain itu, suhu panas juga boleh menjadikan seseorang itu cepat mengantuk di samping dapat mengganggu fikiran dan emosi seseorang. Walaupun begitu, terdapat juga segelintir pelajar yang gemar dengan suhu yang panas ketika belajar kerana bagi mereka suasana yang sejuk boleh mengganggu tumpuan ketika menelaah pelajaran. Oleh itu, penerimaan seseorang terhadap suhu adalah berbeza mengikut keperluan masing-masing.

(d) Reka Bentuk

Elemen reka bentuk turut mempengaruhi gaya pembelajaran seseorang individu. Pelajar yang mempunyai personaliti introvert adalah golongan yang gemar akan keadaan formal dan berstruktur. Mereka lebih memilih untuk belajar dalam keadaan formal yang menggunakan meja dan kerusi untuk aktiviti pembelajaran. Hal ini berbeza dengan pelajar yang mempunyai personaliti ekstrovert, iaitu mereka lebih cenderung untuk belajar di tempat yang tidak formal misalnya seperti di sebuah kerusi berkusyen, katil atau lantai.

Gaya Pembelajaran bagi Rangsangan Emosional

Kategori bagi rangsangan emosional ini adalah berkait rapat dengan motivasi, kecekalan, tanggungjawab dan struktur.

(a) Motivasi

Motivasi merupakan daya penggerak utama yang dapat menjamin kejayaan seseorang khususnya bagi seseorang pelajar. Motivasi ini dikategorikan kepada dua jenis, iaitu motivasi ekstrinsik dan motivasi intrinsik. Motivasi ekstrinsik adalah motivasi yang dipaksa atau didesak untuk mendapatkan ganjaran apabila melakukan sesuatu manakala motivasi intrinsik pula adalah motivasi yang lebih kepada dorongan dalaman seseorang individu misalnya seperti keperluan, sikap dan emosi semula jadi yang menyebabkan mereka turut serta dalam proses pembelajaran. Dalam konteks pembelajaran, motivasi ekstrinsik telah didorong oleh insentif ganjaran yang diberikan dalam bentuk gred, markah, hadiah dan kedudukan di dalam kelas. Oleh yang demikian, motivasi ini dapat memberi semangat kepada para pelajar dalam meneruskan pembelajaran mereka.

(b) Kecekalan

Kecekalan yang tinggi dalam kalangan pelajar boleh membantu mereka untuk menumpukan perhatian terhadap sesuatu pelajaran dalam jangka masa yang panjang.

Setiap individu mempunyai tahap kecekalan yang berbeza antara satu sama lain. Terdapat segelintir pelajar yang dapat fokus dalam jangka masa pendek sahaja sekiranya mereka hilang minat serta bosan terhadap sesuatu mata pelajaran. Kemudian, terdapat juga pelajar yang gemar menanggungkan sesuatu tugas yang diberi oleh guru jika kerja tersebut sukar dan memerlukan masa yang lama untuk diselesaikan.

(c) Tanggungjawab

Tanggungjawab adalah penting khususnya bagi seseorang yang bergelar pelajar. Bagi pelajar yang ingin mencapai kejayaan, mereka perlu tekun dan bertanggungjawab dalam menuntut ilmu. Oleh itu, pelajar yang mempunyai sikap bertanggungjawab terhadap pelajarannya akan mempunyai inisiatif sendiri dalam melaksanakan sebarang tugas yang diberikan. Namun, terdapat juga sebilangan pelajar yang tidak bertanggungjawab dalam proses pembelajaran. Mereka bertindak untuk mengabaikan pelajaran serta tidak mahu menyiapkan tugas yang diberi.

(d) Struktur

Struktur adalah suatu peraturan spesifik yang digunakan untuk melaksanakan tugas atau kerja. Arahan guru yang jelas dan berstruktur amat penting kepada pelajar dalam proses pembelajaran namun ada sesetengah pelajar lebih memilih dan suka akan gaya pembelajaran bebas.

Gaya Pembelajaran bagi Rangsangan Sosiologi

Gaya pembelajaran bagi rangsangan ini terdiri daripada unsur-unsur seperti diri sendiri, berpasangan, berkumpul atau rakan sebaya dan orang dewasa. Berdasarkan rangsangan ini, Dunn dan Dunn (1978) menjelaskan bahawa proses pengajaran dan pembelajaran dilakukan secara terus daripada guru kepada pelajar.

(a) Diri Sendiri

Terdapat segelintir pelajar yang gemar belajar secara sendiri tanpa ditemani oleh orang lain kerana mereka beranggapan belajar secara beramai-ramai boleh mengganggu fokus tumpuan mereka untuk memahami sesuatu mata pelajaran. Kemudian, mereka juga suka belajar secara bersendirian kerana waktu belajar itu lebih terjamin daripada perkara-perkara yang melalaikan seperti berbual bersama rakan jika belajar secara berpasangan atau berkumpul.

(b) Berpasangan

Bagi elemen berpasangan, terdapat sebilangan pelajar lebih memilih dan suka belajar secara berpasangan kerana beranggapan masing-masing dapat berinteraksi secara dua hala apabila mengulang kaji pelajaran bersama. Pada kebiasaannya, pasangan belajar ini adalah tergolong daripada kategori rakan sekolah atau teman rapat yang boleh dijadikan sumber rujukan ketika mengulang kaji pelajaran.

(c) Berkumpulan atau Rakan Sebaya

Belajar secara berkumpulan merupakan salah satu gaya pembelajaran yang paling diminati ramai. Hal ini demikian kerana, gaya pembelajaran ini dapat merangsang pelajar untuk memberi pendapat dan berkongsi idea masing-masing tentang sesuatu perkara yang dibincangkan

(d) Orang Dewasa

Bagi elemen orang dewasa, gaya pembelajaran ini sering kali dipraktikkan di sekolah atau di rumah. Pelajar biasanya akan bertanya soalan kepada orang dewasa tentang sesuatu perkara yang tidak difahami oleh mereka. Dalam keadaan ini, pelajar menjadikan orang dewasa sebagai sandaran untuk mereka bertanya soalan apabila mengalami kekeliruan dalam pembelajaran.

Gaya Pembelajaran bagi Rangsangan Fizikal

Gaya pembelajaran bagi fizikal pula tergolong dalam unsur seperti persepsi pancaindera, makanan dan minuman, waktu belajar serta pergerakan.

(a) Persepsi Pancaindera

Unsur pertama ini adalah merujuk kepada penggunaan variasi pancaindera dalam proses mengingat maklumat iaitu visual, taktual, auditif dan kinestetik. Melalui pembelajaran secara visual, pelajar akan mudah mengingat apabila mereka belajar menggunakan buku-buku yang dipenuhi ilustrasi atau gambar manakala pembelajaran secara taktual pula merujuk kepada proses pembelajaran yang berlaku secara sentuhan. Selain itu, pembelajaran auditif pula melibatkan pembelajaran yang berlaku apabila murid mendengar dan mengingat manakala kaedah kinestetik melibatkan pembelajaran melalui hasil kerja atau pergerakan.

(b) Makanan dan Minuman

Terdapat sesetengah pelajar gemar makan dan minum semasa mengikuti pembelajaran kerana ianya dapat mengurangkan tekanan semasa belajar. Namun begitu, ada juga sebilangan pelajar yang kurang gemar makan semasa mengikuti pembelajaran kerana bagi mereka makan dan minum ketika itu boleh mengganggu daya tumpuannya ketika belajar.

(c) Waktu Belajar

Waktu belajar bagi setiap individu adalah berbeza mengikut kemampuan masing-masing. Terdapat segelintir pelajar yang boleh belajar pada waktu pagi sahaja dan ada juga pelajar yang dapat memberi perhatian pada waktu perdananya sendiri. Waktu perdana merupakan waktu khusus di mana pada waktu ini, seseorang itu dapat melaksanakan sesuatu tugas dengan amat baik sekali. Oleh itu, waktu perdana adalah sangat penting kerana ketika itulah

pelajar akan dapat belajar secara berkesan (Dunn dan Dunn, 1978). Oleh itu, setiap pelajar seharusnya dapat mengenal pasti waktu perdana masing-masing.

(d) Pergerakan

Ketika mengikuti pembelajaran, terdapat segelintir pelajar yang gemar bergerak atau beralih tempat duduk sekiranya mereka belajar untuk jangka masa yang lama. Dalam keadaan ini, mereka perlu melakukan sedikit pergerakan. Misalnya, bergerak untuk mendapatkan makanan dan minuman atau berpindah tempat lain bagi meneruskan pembelajaran. Bagi setiap proses pembelajaran, waktu rehat merupakan merupakan suatu kemestian bagi semua pelajar.

Gaya Pembelajaran bagi Rangsangan Psikologi

Gaya pembelajaran bagi rangsangan psikologi yang difokuskan dalam model Dunn dan Dunn (1982) ini adalah merujuk kepada reflektif atau impulsif, analitik atau global dan dominan otak kiri atau dominan otak kanan.

(a) Reflektif atau Impulsif

Individu yang bersifat reflektif ini ialah mereka yang sangat prihatin dan berfikiran jauh. Mereka akan berfikir sedalam-dalamnya sebelum melibatkan diri dalam proses pembelajaran kerana mereka selalu berhati-hati semasa membuat sesuatu. Seterusnya, pelajar yang gemar mengamalkan gaya impulsif pula ialah mereka yang suka belajar tetapi tidak suka membuat sebarang persediaan awal. Mereka juga cenderung untuk mengambil sesuatu keputusan dengan tergesa-gesa dan tidak mahu berfikir panjang.

(b) Analitik atau Global

Pelajar yang bersifat analitik gemar melakukan sesuatu tugas secara terperinci dan golongan ini hanya melakukan satu perkara sahaja dalam satu masa. Keadaan ini berbeza dengan pelajar global kerana pelajar global lebih cenderung untuk melihat sesuatu gambaran dengan lebih luas dan terbuka. Pelajar ini juga akan lebih cenderung untuk bekerjasama dalam bentuk kumpulan berbanding secara individu.

(c) Dominan Otak Kiri atau Dominan Otak Kanan

Otak manusia terdiri daripada dua pecahan yakni otak kiri dan otak kanan. Dua bahagian ini membawa fungsi yang berbeza dan semestinya akan mempengaruhi gaya pembelajaran bagi setiap individu. Dalam otak kiri, setiap tindakan akan berfokuskan kepada bahasa, analisis, linear atau logik manakala dalam otak kanan manusia pula akan mengawal tindakan daripada aspek lukisan, bentuk, ruang, rentak atau irama. Jelasnya, kedua-dua bahagian otak ini mempunyai keistimewaan yang dapat mendatangkan faedah terhadap pembelajaran seseorang.

Kepentingan Kajian

Semenjak negara kita yakni Malaysia mendapat status kemerdekaan lebih 50 tahun yang lalu, salah satu usaha dalam membangunkan ekonomi dan sosial negara adalah melalui bidang pendidikan. Dalam bidang pendidikan, mata pelajaran bahasa Melayu merupakan mata pelajaran teras yang perlu dipelajari sama ada di Sekolah Kebangsaan mahupun di Sekolah Jenis Kebangsaan. Sesuai dengan saranan Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) yang mewajibkan pelajar untuk lulus dalam mata pelajaran bahasa Melayu telah dilihat sebagai salah satu langkah penting dalam memartabatkan bahasa Melayu di negara kita. Menurut Asmah Haji Omar (2008), bahasa Melayu merupakan bahasa pendidikan. Oleh itu, kajian yang dijalankan ini boleh mendatangkan banyak manfaat atau kepentingannya yang tersendiri sama ada kepada pelajar, guru, ibu bapa mahupun kepada pengkaji-pengkaji bahasa.

Antara kepentingan kajian yang dijalankan ini termasuklah dapat membantu pelajar untuk mengenal pasti gaya pembelajaran yang digunakan semasa mengikuti pembelajaran bahasa Melayu. Hal ini demikian kerana, cara belajar bagi setiap murid adalah berbeza antara satu sama lain. Oleh sebab itu, kajian ini boleh menjadi panduan kepada mereka untuk belajar mata pelajaran bahasa Melayu khususnya semasa pandemik melanda negara ini. Di samping itu, gaya pembelajaran yang terancang dan berkesan juga dapat membantu pelajar berjaya dalam pelajaran mereka. Oleh itu, kajian ini sangat penting untuk dikaji demi kejayaan pelajar-pelajar dalam pembelajaran mereka.

Selain itu, kajian ini juga dapat memberi panduan kepada guru untuk merancang strategi pengajaran yang lebih berkesan dan sesuai dengan cara belajar murid-murid. Dengan adanya data-data daripada pelajar dalam kajian ini, guru dapat mengemukakan langkah penyelesaian untuk membantu mengatasi masalah mereka. Tambahan lagi, guru-guru juga boleh bertindak sebagai pembimbing kepada pelajar dalam memilih gaya pembelajaran yang sesuai dengan keperluan seorang pelajar. Hal ini demikian kerana, guru adalah individu yang terdekat dengan pelajar dan menjadi pemangkin mereka untuk berjaya dalam pelajaran.

Seterusnya, kepentingan kajian yang dapat dilihat adalah menyediakan pengetahuan yang mendalam kepada ibu bapa atau penjaga supaya mereka dapat membantu pembelajaran anak-anak di rumah khususnya semasa pandemik melanda di negara kita. Umum mengetahui bahawa negara kita sekarang sedang mengalami penularan wabak Coronavirus (COVID-19) yang sudah merebak ke seluruh dunia. Oleh itu, sebagai langkah berjaga-jaga, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) telah mengambil inisiatif bagi mengehendkan penularan wabak tersebut dengan menjalankan pengajaran dan pembelajaran (PdP) secara dalam talian. Oleh yang demikian, kajian ini mampu memberi sedikit pengetahuan kepada ibu bapa dalam menguruskan anak-anak ketika mereka mengikuti pembelajaran secara dalam talian.

Akhir sekali, kajian ini juga boleh menjadi rujukan kepada pengkaji-pengkaji lain yang berminat untuk menjalankan kajian sama ada dalam bidang yang sama atau dalam bidang yang berbeza. Kajian tentang pembelajaran bahasa Melayu atau kajian bahasa Melayu itu sendiri amat sinonim di Malaysia. Hal ini demikian kerana, bahasa Melayu merupakan bahasa pengantar, bahasa rasmi, bahasa perpaduan, bahasa komunikasi atau bahasa ilmu di Malaysia. Oleh sebab itu,

kajian ini sedikit sebanyak boleh menjadi panduan kepada pengkaji lain yang ingin memulakan kajian mereka mengenai bahasa Melayu.

Batasan Kajian

Terdapat beberapa perkara yang dibataskan dalam kajian ini dengan tujuan untuk mendapatkan data yang kukuh dan lengkap di samping melancarkan proses analisis yang dijalankan. Kajian ini dijalankan di sebuah sekolah menengah di daerah Kuala Terengganu iaitu Sekolah Menengah Kebangsaan Belara. Kajian ini hanya terbatas kepada 40 orang pelajar sahaja daripada tingkatan tiga sekolah tersebut. Seterusnya, kajian ini dijalankan mengikut keadaan semasa dan tidak mengambil kira sebarang perubahan polisi setelah kajian dijalankan. Kemudian, kajian ini hanya menggunakan kaedah kuantitatif iaitu menggunakan reka bentuk tinjauan bagi menganalisis data-data yang diperoleh.

Definisi Operasional

Definisi operasional yang digunakan dalam kajian ini adalah seperti berikut:

Pembelajaran

Pembelajaran ialah proses interaksi antara pendidik dan juga pelajar. Tambahan lagi, pembelajaran juga dianggap sebagai perolehan maklumat dan pengetahuan, penguasaan kemahiran dan tabiat serta pembentukan sikap dan kepercayaan. Menurut Robert M Gagne (1985), pembelajaran adalah perubahan atau kemampuan seseorang yang dapat dikekalkan tetapi bukan disebabkan oleh pertumbuhan. Perubahan yang dipanggil pembelajaran diperlihatkan melalui perubahan tingkah laku dengan membandingkan tingkah laku seseorang individu sebelum didedahkan kepada situasi pembelajaran dengan tingkah lakunya selepas didedahkan kepada situasi pembelajaran. Selain itu, Anita E. Woolfolk (2004) pula berpendapat, pembelajaran merupakan suatu proses di mana pengalaman yang dialami oleh seseorang boleh membawa perubahan dalam pengetahuan serta boleh menyebabkan perubahan terhadap tingkah laku yang kekal.

Bahasa Melayu

Menurut Harun (1996) dalam kajian Indhumathy Munusamy (2013), bahasa Melayu merupakan bahasa Austronesia dan mempunyai kaitan yang rapat dengan bahasa-bahasa etnik lain yang dituturkan di Nusantara. Terdapat ahli bahasa yang berpendapat bahawa bahasa Melayu tergolong dalam rumpun bahasa Melayu-Polinesia. Di samping itu, bahasa Melayu juga turut menjadi bahasa *lingua-franca* pada kemuncak Kesultanan Melayu Melaka. Antara fungsi bahasa Melayu selepas negara mencapai kemerdekaan pada tahun 1957 ialah bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan dan bahasa rasmi negara.

Pendidikan Menengah

Pendidikan ini terdiri daripada dua kategori iaitu menengah rendah dan menengah atas. Hal ini demikian kerana, pendidikan menengah ini terletak di antara sekolah rendah yang mewakili pendidikan rendah dan universiti mewakili pendidikan tinggi. Bagi pelajar-pelajar yang mengikuti

pendidikan menengah, jangka usia mereka adalah dalam lingkungan 13 tahun hingga 18 atau 19 tahun. Oleh kerana pendidikan menengah ini terarah kepada pendidikan tinggi, maka skop pembelajarannya adalah lebih berat berbanding skop pembelajaran di peringkat rendah. Secara umumnya, pendidikan menengah yang terdapat di Malaysia adalah dijalankan di sekolah akademik biasa, sekolah menengah teknik dan vokasional, sekolah berasrama penuh dan sekolah menengah kebangsaan agama.

Pandemik

Pandemik merupakan penularan sesebuah wabak penyakit yang menyerang dalam skala yang besar. Penularan ini tidak terhad kepada sesuatu daerah atau komuniti semata-mata malah dapat merebak tanpa batasan antara individu di seluruh dunia. Deklarasi pandemik yang dikeluarkan oleh Pertubuhan Kesihatan Dunia (WHO) adalah merujuk kepada penularan luas wabak penyakit dan bukan betapa teruknya penyakit tersebut.

Menurut Nor Fauziana Mohd Salleh (2020) dalam jurnalnya yang bertajuk *Pandemik Coronavirus (COVID-19): Pembelajaran dan Pengajaran secara atas talian suatu keperluan di Malaysia* ada menyatakan bahawa WHO mengklasifikasikan situasi penularan COVID-19 ini sebagai pandemik kerana keadaan yang berlaku di negara ini menunjukkan situasi penyakit berjangkit yang merebak melalui populasi manusia. Tambahan lagi, penularan ini juga berlaku dengan begitu meluas sehingga merentasi sempadan wilayah, benua atau ke seluruh dunia.

Gaya Pembelajaran

Gaya pembelajaran merupakan suatu cara yang diguna pakai oleh seseorang pelajar untuk memahami sesuatu subjek dalam proses pembelajaran mereka. Oleh yang demikian, setiap orang mempunyai gaya pembelajaran yang tersendiri dan berbeza mengikut keperluan diri masing-masing. Menurut Dunn dan Dunn (1978) dalam Meor Ibrahim (2011), gaya pembelajaran merupakan kaedah seseorang menumpu, memproses, menyerap dan mengingat maklumat yang baru dan sukar. Menurut Shahabuddin dan Rohizani (2004) pula, gaya pembelajaran adalah merujuk kepada seseorang itu belajar atau menyimpan maklumat. Oleh itu, gaya pembelajaran merupakan salah satu elemen penting dalam proses pembelajaran supaya para pelajar dapat belajar dengan berkesan dan efektif.

Gangguan Persekitaran

Gangguan persekitaran merupakan salah satu punca yang menyebabkan pelajar kurang menguasai bahasa Melayu. Terdapat banyak faktor gangguan persekitaran yang berlaku, antaranya ialah pengaruh rakan sebaya, pengaruh daripada masyarakat itu sendiri, keadaan persekitaran di rumah, media massa dan lain-lain lagi. Menurut kajian daripada Indhumathy Munusamy (2013), pengaruh rakan sebaya yang sama kaum telah menyukarkan penggunaan bahasa Melayu semasa berada di sekolah. Selain itu, penggunaan bahasa Melayu yang tidak memberangsangkan serta keadaan persekitaran rumah yang tidak kondusif juga antara salah satu punca kelemahan dalam mempelajari bahasa Melayu. Di samping itu, pelajar juga mudah terdedah kepada media massa seperti televisyen atau filem yang sememangnya membawa pengaruh yang besar terhadap penggunaan bahasa Melayu dalam kehidupan seharian mereka.

Sorotan Literatur

Pembelajaran bahasa Melayu kini semakin kurang dititikberatkan khususnya dalam kalangan pelajar menengah. Tambahan lagi, dengan situasi pandemik yang melanda di negara kita kini, pelajar-pelajar semakin kurang berminat untuk meneruskan pembelajaran secara dalam talian. Oleh sebab itu, kajian tentang gaya pembelajaran dan pembelajaran secara dalam talian telah mendapat perhatian daripada pengkaji-pengkaji lain sama ada pengkaji tempatan mahupun pengkaji daripada barat.

Roshidah Hassan (2017) menjalankan kajian untuk melihat gaya dan strategi pembelajaran bahasa Melayu dalam kalangan pelajar Perancis. Dapatan menunjukkan bahawa pelajar Perancis lebih memilih untuk menggunakan gaya pembelajaran bersifat reflektif, visual, global dan *field-dependent*. Di samping itu, mereka turut gemar menggunakan strategi afektif, ingatan, sosial dan metakognitif khususnya dalam proses pembelajaran bahasa mereka. Selain itu, hasil daripada kajian itu juga memperlihatkan bahawa pelajar tersebut turut mengaplikasikan strategi pembelajaran berbentuk visual untuk mendalami bahasa Melayu terutamanya berkenaan penguasaan kosa kata. Terdapat sebilangan pelajar bertindak untuk menghafal kosa kata yang dibaca sambil menulis kembali kosa kata itu di dalam buku nota. Hal ini jelas memperlihatkan bahawa pelajar-pelajar tersebut mempunyai gaya dan strategi pembelajarannya yang tersendiri apabila belajar bahasa Melayu.

Meor Ibrahim dan Assaadah Mohamad (2011) pula telah menjalankan satu kajian mengenai gaya pembelajaran terhadap 66 orang pelajar di Universiti Teknologi Maklumat. Dalam kajian ini, gaya pembelajaran yang difokuskan adalah terdiri daripada empat kategori iaitu, Tersusun dan Global, Visual dan Verbal, Konkrit dan Intuitif serta Aktif dan Reflektif. Data yang diperoleh mendapati pola gaya pembelajaran yang kerap diamalkan oleh pelajar-pelajar Tahun 2, 3 dan 4 tidak menunjukkan perbezaan yang ketara. Hal ini demikian kerana, pelajar-pelajar Tahun 2 lebih gemar mengamalkan gaya pembelajaran Tersusun, Visual, Intuitif dan Aktif manakala bagi pelajar-pelajar Tahun 3 dan 4 pula, mereka cenderung kepada gaya pembelajaran Tersusun, Visual, Konkrit dan Aktif. Oleh itu, perbezaan hanya dilihat pada gaya Konkrit dan Intuitif sahaja.

Seterusnya, kajian daripada Brillianur Dwi, Aisyah Amelia, Uswatun Hasanah, Abdy Mahesha Putra dan Hidayatur Rahman (2020) pula ada mengatakan bahawa pembelajaran yang dilakukan secara maya terhadap para pelajar adalah kurang berkesan ekoran daripada faktor sosioekonomi pelajar. Hal ini demikian kerana, pelajar sasaran didapati menghadapi masalah khususnya dari segi persiapan sarana dan prasarana untuk mengikuti pembelajaran secara dalam talian. Hal ini bertepatan dengan data kajian yang dikemukakan oleh Rohaida Mazlan, Norziah Amin, Mohd Zaki Abd. Rahman dan Zamri Mahamod (2020) yang membuktikan bahawa kebanyakan pelajar mengalami masalah untuk mengikuti pembelajaran secara dalam talian khususnya bagi pelajar yang tergolong dalam kumpulan B40. Keadaan ini mungkin didorong oleh kemungkinan di mana murid tersebut tidak mempunyai sebarang alat komunikasi yang boleh digunakan bagi mengikuti pembelajaran secara dalam talian. Oleh itu, kajian yang bakal dijalankan

ini mampu memberi pengetahuan kepada orang ramai tentang keseriusan masalah persekitaran yang dihadapi oleh pelajar ketika mengikuti pembelajaran semasa pandemik.

Justeru, kajian secara rinci yang mengkaji tentang gaya pembelajaran dan jenis gangguan persekitaran yang dialami oleh pelajar semasa pandemik, amat wajar untuk dilaksanakan dan merupakan suatu keperluan dalam bidang pendidikan khususnya dalam pembelajaran bahasa Melayu. Hal ini turut bertujuan untuk memberi pendedahan kepada pihak-pihak yang berkenaan supaya mereka dapat membuat penambahbaikan terhadap amalan pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik melanda negara kita.

Metodologi Kajian

Reka Bentuk Kajian

Kajian ini menggunakan kaedah kuantitatif dan data yang diperoleh dianalisis secara deskriptif menggunakan perisian *Statistical Package for Social Science (SPSS)*. Pengkaji menggunakan borang soal selidik sebagai alat untuk mendapatkan maklumat mengenai gaya pembelajaran pelajar dalam pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik. Dengan menggunakan borang soal selidik ini juga, pengkaji turut menganalisis jenis gangguan persekitaran yang dialami oleh pelajar semasa pandemik berlaku. Oleh itu, reka bentuk kajian ini mempunyai kebolehpercayaan dan kesahan yang merujuk kepada ketekalan maklumat yang diperoleh daripada responden.

Sampel Kajian

Dalam kajian ini, seramai 40 orang pelajar tingkatan tiga daripada Sekolah Menengah Kebangsaan (SMK) Belara, Kuala Terengganu telah dipilih sebagai responden untuk kajian ini. Responden tersebut dipilih secara rawak daripada semua kelas tingkatan tiga. Persampelan kajian ini merupakan persampelan jenis rawak mudah. Responden yang dipilih oleh pengkaji adalah berdasarkan ciri-ciri yang terdapat dalam populasi kajian. Sebahagian besar pelajar yang dipilih sebagai responden kajian adalah terdiri daripada pelajar-pelajar kategori luar bandar.

Instrumen Kajian

Instrumen yang digunakan dalam kajian ini ialah borang soal selidik dengan skala likert empat mata bagi mengukur lima kategori gaya pembelajaran berdasarkan Model Dunn dan Dunn (1978). Ahmad Mahdzan (2007) menyatakan bahawa soal selidik merupakan satu instrumen yang berbentuk borang yang direka khusus untuk mengisi maklumat yang diberikan oleh setiap responden. Borang soal selidik ini digunakan bertujuan untuk mendapatkan data secara kuantitatif. Pengkaji mengedarkan borang soal selidik ini secara dalam talian melalui pautan yang disediakan dalam bentuk *Google Form* ekoran daripada pandemik COVID-19 yang melanda negara.

Prosedur Pengumpulan Data

Berdasarkan kajian "*Pembelajaran Bahasa Melayu dalam Kalangan Pelajar Semasa Pandemik*" ini, pengkaji telah mengumpul data melalui kaedah kepustakaan untuk mendapatkan rujukan dan panduan bagi menghasilkan kajian yang berkualiti. Melalui kaedah kepustakaan ini, pengkaji

menggunakan sumber-sumber seperti jurnal, tesis dan buku-buku akademik sebagai bahan rujukan untuk mendapatkan maklumat bagi menyempurnakan kajian.

Selain itu, pengkaji turut mengedarkan borang soal selidik bagi mendapatkan maklumat yang ingin dicapai. Borang soal selidik ini diedarkan kepada semua responden yang terlibat dalam kajian ini iaitu pelajar-pelajar tingkatan tiga Sekolah Menengah Kebangsaan Belara. Semua responden akan diterangkan secara ringkas melalui aplikasi Whatsapp sebelum mereka dibenarkan menjawab soal selidik tersebut. Tujuan penerangan tersebut dibuat adalah untuk memberi kefahaman yang lebih mendalam lagi kepada para responden ketika menjawab semua item itu. Kaedah ini memudahkan proses pengumpulan data kerana setiap responden akan diberikan set soalan dan jawapan berdasarkan item yang ditetapkan. Proses pengumpulan data ini dimulakan oleh pengkaji dengan mengenal pasti gaya pembelajaran pelajar dalam pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik. Kemudian, pengkaji juga mendapatkan maklum balas mengenai jenis gangguan persekitaran yang dialami oleh pelajar ketika mengikuti pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik. Akhir sekali, pengkaji akan merumuskan keseluruhan data yang diperolehi dengan sistematik.

Prosedur Penganalisan Data

Prosedur penganalisan data akan dijalankan setelah hasil daripada soal selidik diperolehi. Analisis data ini dibuat menggunakan kaedah kuantitatif. Menurut Chua Yan Piaw (2012), penyelidikan kuantitatif boleh dijalankan melalui kajian deskriptif atau kajian inferensi. Analisis statistik deskriptif merupakan statistik yang digunakan untuk menganalisis data yang diperolehi dengan cara mendeskripsikan atau menggambarkan data yang telah terkumpul. Dalam penyelidikan deskriptif, data dikumpul daripada seluruh populasi dan statistik asas seperti kekerapan, peratusan, taburan skor, min dan sisihan piawai. Dalam kajian inferensi, satu sampel subjek dipilih secara rawak daripada populasi kajian dan data numerika dikumpul berdasarkan daripada sampel tersebut untuk diuji dengan menggunakan ujian statistik. Dalam kajian ini, semua maklumat yang diperolehi akan diproses dan dianalisis menggunakan perisian *Statistical Package for Social Science (SPSS)*.

Bahagian A soal selidik yang digunakan untuk mengumpul maklumat responden iaitu jantina, bangsa, pekerjaan penjaga dan pendapatan keluarga dianalisis menggunakan kekerapan dan peratusan. Kemudian, data tersebut dipersembahkan ke dalam bentuk jadual dan juga carta pai. Untuk Bahagian B, sebanyak 33 item dibina bagi mengetahui gaya pembelajaran menggunakan Skala Ordinal Empat Mata seperti yang ditunjukkan di bawah.

Jadual 1: Skala Ordinal Empat Mata

Skala Ordinal	Sangat Tidak Setuju	Tidak Setuju	Setuju	Sangat Setuju
Skor	1	2	3	4

Analisis data kemudiannya dibuat menggunakan skor min. Untuk mengukur tahap, respon daripada responden akan dibuat pengkelasan kepada tiga markah skor min dan tiga tahap iaitu rendah, sederhana dan tinggi seperti dalam jadual di bawah.

Jadual 2: Pengkelasan Tahap Markah Skor Min

Markah Skor	Tahap
1.00 – 2.00	Rendah
2.01 – 3.00	Sederhana
3.01 – 4.00	Tinggi

Bahagian C soal selidik iaitu sebanyak sembilan item akan dianalisis menggunakan kekerapan dan peratusan. Kemudian, data tersebut dipersembahkan ke dalam bentuk jadual dan carta pai.

Dapatan dan Perbincangan

Maklumat Responden

Responden bagi kajian ini terdiri daripada 40 orang pelajar Tingkatan Tiga Sekolah Menengah Kebangsaan Belara, Kuala Terengganu. Seramai 23 orang pelajar perempuan dan 17 orang pelajar lelaki yang berbangsa Melayu telah mengambil bahagian dalam kajian ini. Tinjauan dari aspek bidang pekerjaan penjaga menunjukkan bahawa lebih separuh daripada penjaga responden iaitu diwakili oleh 22 orang telah bekerja secara sendiri dan hampir 26 orang penjaga responden memperoleh jumlah pendapatan sebulan bawah daripada RM2000.

Objektif 1: Gaya Pembelajaran yang Diamalkan Oleh Pelajar dalam Pembelajaran Bahasa Melayu Semasa Pandemik

Jadual 3: Gaya Pembelajaran Pelajar Semasa Pandemik Berdasarkan Model Dunn dan Dunn

Jenis Gaya Pembelajaran	Min	Sisihan Piawai (SP)	Intepretasi Skor Min
Gaya Pembelajaran Rangsangan Persekitaran	2.78	0.70	Sederhana
Gaya Pembelajaran Rangsangan Emosional	2.75	0.71	Sederhana
Gaya Pembelajaran Rangsangan Sosiologi	2.89	0.77	Sederhana
Gaya Pembelajaran Rangsangan Fizikal	3.04	0.68	Tinggi
Gaya Pembelajaran Rangsangan Psikologi	3.10	0.83	Tinggi
Purata	2.91	0.74	

Berdasarkan jadual di atas, terdapat lima gaya pembelajaran yang dikaji berdasarkan Model Dunn dan Dunn pada tahun 1978. Lima gaya tersebut ialah gaya pembelajaran rangsangan persekitaran, gaya pembelajaran emosional, gaya pembelajaran sosiologi, gaya pembelajaran fizikal dan gaya pembelajaran psikologi. Hasil analisis yang diperoleh menunjukkan gaya pembelajaran yang paling tinggi ialah gaya pembelajaran rangsangan psikologi dengan skor min yang diperoleh ialah 3.10 manakala gaya pembelajaran yang paling rendah ialah gaya pembelajaran emosional dengan skor min iaitu 2.75. Purata skor min untuk kesemua gaya pembelajaran adalah berada pada tahap sederhana iaitu 2.91. Kesimpulannya, majoriti pelajar-pelajar Tingkatan Tiga Sekolah Menengah Kebangsaan Belara telah mengamalkan gaya pembelajaran psikologi dalam pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik.

Rumusan daripada objektif 1 menunjukkan gaya pembelajaran psikologi merupakan gaya pembelajaran yang kerap diamalkan oleh pelajar-pelajar tingkatan tiga SMK Belara dengan purata

skor min yang diperoleh ialah 3.10 dan sisihan piawai 0.83. Berdasarkan gaya pembelajaran ini, pelajar lebih cenderung untuk bersifat reflektif, iaitu mereka mesti mengetahui terlebih dahulu keseluruhan tugas yang akan dilakukan. Hal ini demikian kerana batasan pandemik yang melanda negara ini telah menyukarkan pelajar untuk berkomunikasi secara bersemuka dengan guru-guru mereka. Keadaan ini sudah pasti akan menyukarkan proses kefahaman pelajar tentang sesuatu topik atau tugas yang ingin dilaksanakan. Oleh itu, amat penting bagi pelajar-pelajar ini untuk mengetahui terlebih dahulu tentang tugas yang diberi supaya tidak timbul kesalahfahaman dalam mentafsir tugas tersebut. Hal ini jelas menunjukkan bahawa pelajar-pelajar ini merupakan seseorang yang teliti dan berhati-hati semasa membuat sesuatu tugas. Di samping itu, mereka juga cenderung untuk memilih soalan ujian berbentuk objektif kerana ujian yang disertai pilihan jawapan menunjukkan pelajar itu tidak suka untuk berfikir secara mendalam. Mereka hanya perlu menanda jawapan berdasarkan pilihan yang telah diberi.

Selain itu, gaya pembelajaran fizikal telah menduduki tempat kedua. Purata skor min yang diperoleh ialah 3.04 dan sisihan piawai 0.68. Bagi kategori ini, pelajar dapat mengingat bahasa Melayu dengan menulis nota. Hal ini demikian kerana, kaedah menulis nota dapat memudahkan seseorang untuk membuat rujukan pada masa akan datang dan nota ini juga boleh disimpan untuk suatu jangka masa yang lama. Pelajar juga lebih gemar untuk belajar pada waktu malam kerana suasana yang sunyi dan tenang memudahkan mereka untuk lebih faham tentang topik yang diulangkaji. Namun begitu, pelajar juga merasakan waktu pagi merupakan waktu efektif dan sesuai untuk memulakan sesuatu pembelajaran kerana persekitarannya yang sesuai.

Sementara itu, gaya pembelajaran yang menduduki tempat ketiga ialah gaya pembelajaran sosiologi dengan purata skor min ialah 2.89 dan sisihan piawai menunjukkan angka 0.77. Dalam gaya pembelajaran ini, kebanyakan pelajar lebih gemar untuk belajar secara berpasangan atau secara berkumpulan. Hal ini demikian kerana, waktu pandemik ini telah membataskan mereka untuk berjumpa dengan guru-guru secara bersemuka dan agak sukar juga bagi mereka untuk berjumpa dengan lebih kerap secara dalam talian dengan guru-guru yang mengajar. Oleh itu, mereka mengambil inisiatif untuk belajar bersama rakan-rakan sama ada secara dalam talian mahupun berjumpa secara bersemuka dengan rakan-rakan yang tinggal berhampiran. Dengan membuat ulang kaji secara berpasangan atau berkumpulan, mereka dapat melakukan perbincangan dan berkongsi idea terutama dalam menyelesaikan sesuatu tugas yang diberi.

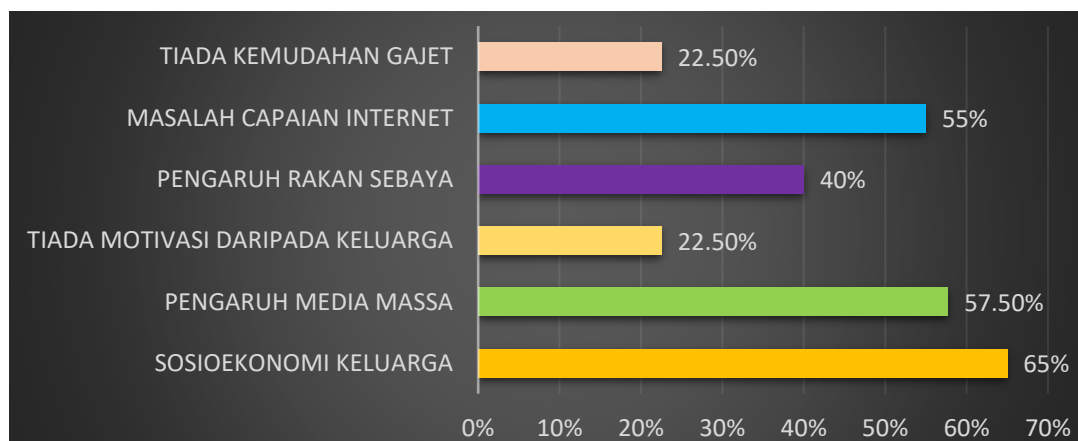
Di samping itu, gaya pembelajaran persekitaran telah menduduki tempat keempat. Purata skor min ialah 2.78 dan sisihan piawai ialah 0.70. Dalam kategori ini, aspek bunyi, pencahayaan, suhu dan reka bentuk mempengaruhi gaya pembelajaran seseorang pelajar. Hal ini demikian kerana, terdapat segelintir pelajar yang boleh belajar dalam keadaan yang sunyi, cahaya yang terang, suasana yang sejuk serta memerlukan kerusi dan meja untuk belajar. Bagi pelajar-pelajar ini, mereka kurang sesuai untuk belajar secara berpasangan atau berkumpulan khususnya ketika mengulang kaji untuk menghadapi peperiksaan. Namun, jika melibatkan kerja-kerja tugas individu atau berkumpulan, mereka lebih memilih untuk belajar secara berkumpulan kerana mereka dapat berkongsi idea untuk menyiapkan tugas tersebut.

Akhir sekali, gaya pembelajaran yang paling kurang diamalkan pula ialah gaya pembelajaran emosional. Skor min yang diperoleh ialah paling rendah antara kelima-lima gaya pembelajaran yang dikaji. Skor min bagi gaya pembelajaran ini ialah 2.75 dengan sisihan piawai

0.71. Hasil dapatan menunjukkan walaupun pelajar-pelajar yang disasarkan ini ingin mendapatkan gred yang baik dalam mata pelajaran bahasa Melayu tetapi sikap mereka telah menunjukkan sebaliknya. Hal ini demikian kerana, terdapat segelintir pelajar yang selalu menangguhkan kerja yang diberikan oleh guru dan mereka juga tidak mahu menyelesaikan kerja yang diberi. Keadaan ini jelas menunjukkan bahawa walaupun seseorang itu mempunyai motivasi yang tinggi, tetapi jika tidak disertai dengan usaha maka sesuatu pembelajaran itu akan menjadi tidak berkesan.

Objektif 2: Jenis Gangguan Persekitaran yang Dialami Oleh Pelajar dalam Pembelajaran Bahasa Melayu Semasa Pandemik.

Rajah 2: Jenis Gangguan Persekitaran

Berdasarkan Rajah 2 di atas, terdapat enam jenis gangguan persekitaran yang difokuskan dalam kajian ini iaitu kemudahan gajet, masalah capaian internet, pengaruh rakan sebaya, motivasi daripada keluarga, pengaruh media massa dan faktor sosioekonomi keluarga.

Peratus tertinggi yang menunjukkan pelajar mengalami masalah gangguan persekitaran adalah daripada aspek sosioekonomi keluarga, iaitu sebanyak 65% yang mewakili 26 orang pelajar telah terjejas dari segi kewangan kerana perlu membeli data internet sepanjang mengikuti pembelajaran bahasa Melayu dalam talian semasa pandemik. Keadaan ini juga mungkin didorong oleh faktor pekerjaan dan jumlah pendapatan penjaga di mana hampir 60% penjaga telah bekerja secara sendiri dan jumlah pendapatan pula menunjukkan hampir 70% tergolong dalam angka kurang daripada RM2000. Walau bagaimanapun, pihak kerajaan telah bertungkus lumus dalam berusaha menangani masalah ini. Oleh itu, inisiatif yang diambil oleh pihak kerajaan adalah dengan membekalkan internet percuma harian kepada para pelajar untuk membantu mereka menyertai pembelajaran secara dalam talian. Tambahan lagi, tablet dan telefon pintar juga turut disediakan secara percuma kepada golongan pelajar yang kurang berkemampuan.

Selain itu, pengaruh media massa turut menjadi salah satu penyebab yang mengganggu pembelajaran pelajar semasa pandemik. Berdasarkan data yang diperoleh, hampir 60% pelajar terganggu dengan media massa untuk memulakan pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik. Oleh kerana batasan pandemik yang melanda negara kita, semua orang tidak digalakkan untuk keluar jika tidak mempunyai urusan yang penting. Oleh itu, media massa lazimnya akan menjadi peneman pada waktu yang kritikal ini.

Sementara itu, pelajar juga didapati tinggal di kawasan yang mempunyai liputan internet dan mempunyai sambungan internet masing-masing sama ada wifi atau pakej data untuk mengikuti pembelajaran bahasa Melayu dalam talian. Namun begitu, lebih separuh daripada responden kajian telah mengalami masalah capaian internet yang lemah atau kurang memuaskan. Keadaan ini seharusnya dititikberatkan oleh pihak-pihak yang berkenaan kerana masalah ini sememangnya dapat mengganggu kelancaran proses pengajaran dan pembelajaran yang dijalankan secara dalam talian.

Di samping itu, pelajar juga dilihat kurang terpengaruh dengan rakan sebaya yang meminta mereka untuk tidak mengikuti kelas bahasa Melayu secara dalam talian. Hal ini demikian kerana, data daripada soal selidik telah menunjukkan bahawa lebih separuh daripada responden kajian tidak mudah terpengaruh dengan pujuk rayu rakan-rakan mereka yang meminta mereka untuk tidak mengikuti kelas bahasa Melayu secara dalam talian. Salah satu faktor mereka kurang terpengaruh adalah disebabkan oleh situasi pandemik yang berlaku di negara ini. Mereka tidak dapat berjumpa dengan lebih kerap antara satu sama lain. Oleh itu, pengaruh rakan sebaya tidak membawa impak yang begitu besar terhadap pembelajaran seseorang pelajar.

Kemudian peratus terendah iaitu 22.5% terdapat pada item kemudahan gajet dan item motivasi keluarga. Hasil dapatan menunjukkan bahawa 9 orang pelajar tiada kemudahan gajet sendiri dan hanya bergantung kepada gajet ibu bapa bagi mengikuti pembelajaran bahasa Melayu dalam talian semasa pandemik. Walau bagaimanapun, keadaan ini turut menunjukkan bahawa hampir 80% responden kajian memiliki kemudahan gajet elektronik sendiri. Oleh itu, pelajar didapati mempunyai kelengkapan utama untuk menyertai pembelajaran bahasa Melayu secara dalam talian. Tambahan lagi, 9 orang pelajar juga tidak mendapat sokongan motivasi daripada keluarga untuk meneruskan pembelajaran bahasa Melayu semasa pandemik. Hal ini mungkin berlaku disebabkan oleh faktor ibu bapa yang terlalu sibuk dengan pekerjaan masing-masing sehingga terlupa tentang pembelajaran anak-anak mereka. Namun begitu, hampir 80% daripada responden kajian telah mendapat perhatian yang sewajarnya daripada ahli keluarga.

Kesimpulan

Secara keseluruhannya, setiap orang pelajar mempunyai gaya pembelajaran yang tersendiri mengikut kecenderungan belajar masing-masing. Dengan mengenal pasti gaya pembelajaran dominan yang diamalkan oleh para pelajar, guru boleh menyediakan kaedah pengajaran yang bersesuaian mengikut gaya pembelajaran yang diamalkan oleh mereka. Dengan menggunakan kaedah pengajaran yang sesuai dengan diri para pelajar, maka prestasi akademik seseorang pelajar itu akan dapat ditingkatkan.

Di samping itu, elemen-elemen yang mengganggu pembelajaran pelajar juga perlulah diambil cakna supaya proses pengajaran dan pembelajaran semasa pandemik dapat berjalan dengan lancar dan berkesan. Kajian ini juga boleh memberi pengetahuan kepada ibu bapa tentang gaya pembelajaran yang diamalkan oleh anak-anak. Dengan mengenal pasti gaya pembelajaran yang sesuai dengan diri anak-anak mereka, ibu bapa boleh memainkan peranan dengan membantu mereka misalnya memberi motivasi atau kata-kata semangat, menjadi peneman ketika mereka membuat kerja dan sebagainya.

Tambahan lagi, melalui maklumat yang didapati daripada jenis gangguan persekitaran pula, ibu bapa boleh mengambil tindakan sewajarnya bagi membantu anak-anak mereka supaya dapat mengikuti pembelajaran bahasa Melayu secara dalam talian dengan lebih selesa. Bagi keluarga yang kurang berkemampuan, mereka boleh membuat permohonan untuk memohon telefon pintar percuma bagi memudahkan urusan pembelajaran yang berlaku secara dalam talian. Di samping itu, ibu bapa juga boleh memantau anak-anak daripada aspek penggunaan media massa supaya penggunaan itu tidak disalahgunakan untuk perkara-perkara yang tidak berfaedah.

Rujukan

- Ahmad Mahdzan, A. (2007). *Kaedah Pengkajian Sosioekonomi*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Anita Woolfolk. (2004). *Educational Psychology*. 9th Edition. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Azizi Yahaya & Syazwani Abdul Razak. (2008). *Hubungan antara Gaya Pembelajaran dan Kaedah Pengajaran dengan Pencapaian Mata Pelajaran Pengajian Kejuruteraan Awam di Sekolah Menengah Teknik di Negeri Sembilan*. Tidak diterbitkan. Universiti Teknologi Malaysia.
- Baharin Abu, Othman Md. Johan, Syed Mohd Syafeq & Haliza Jaafar. (2007). *Kepelbagaian Gaya Pembelajaran dan Kemahiran Belajar Pelajar Universiti di Fakulti Pendidikan, UTM Johor*. Jabatan Asas Pendidikan. Universiti Teknologi Malaysia.
- Brilliannur Dwi, Aisyah Amelia, Uswatun Hasanah, Abdy Mahesha Putra & Hidayatur Rahman. (2020). Analisis Keefektifan Pembelajaran Online di Masa Pandemi Covid-19. Mahaguru: *Jurnal Pendidikan Guru Sekolah Dasar*, 28-37.
- Chua Yan Piaw (2012). *Asas Statistik Penyelidikan Edisi Kedua*. Kuala Lumpur: Mc Graw Hill Education.
- Crasswell, J. W., (2008). *Educational Research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (Edisi ke-3). Upper Saddle River: Pearson.
- Crothwaite, P. R., Bailey, D. R., & Meeker, A. (2015). *Assessing in-class participation for EFL: Considerations of effectiveness and fairness for different learning styles*. *Language Testing in Asia*, 5(1), 1-19.
- D. Surani & H. Hamidah. (2020). *Students Perceptions in Online Class Learning During the Covid-19 Pandemic*. *IJoASER*, Vol 3, No 3, pp. 83-95.
- Dunn, R. dan Dunn, K. (1978). *Teaching Students Through Their Individual Learning Styles: A Practical Approach*. Reston, Virginia: Reston Publishing.
- Farah Wazera Mohamed Jaafer Sadiq & Mohammad Mujaheed Hassan. (2021). Konsep Kendiri dan Gaya Pembelajaran terhadap Motivasi Akademik dalam kalangan Mahasiswa. *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH)*, 6(2), 75-105, DOI: <https://doi.org/10.47405/mjssh.v6i2.683>
- Faysley Joca. (2016). Gaya Pembelajaran Dunn & Dunn. Diakses pada 15 Jun 2021 daripada <https://prezi.com/qjbuazqz03qf/gaya-pembelajaran-dun-amp-dunn/>
- Gagne, R. M. (1985). *The Conditions of Learning and Theory of Instruction*. 4th Edition. New York: Holt, Rinehart & Winston

- Hassan Ahmad. (2006). *Membetulkan Sikap dan Persepsi Manusia terhadap Bahasa Melayu. (Atas talian)*. Telah dimuat turun 8 Julai 2008, dari <http://www.kongresbahasa.org>
- Indhumathy Munusamy. (2013). *Penguasaan Bahasa Melayu dalam Kalangan Pelajar Peralihan di Tiga Buah Sekolah di Daerah Skudai*. Fakulti Pendidikan. Universiti Teknologi Malaysia.
- Irma Mahad, Ugartini Magesvaran, Intan Nur Syuhada Hamzah. (2021). *Sikap dan Motivasi Murid Sekolah Rendah Terhadap Pembelajaran Bahasa Melayu dalam Talian Sepanjang Perintah Kawalan Pergerakan*. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*. Vol. 11, Bil. 1, 16-28.
- Meor Ibrahim Kamaruddin & Assaadah Mohamad. (2011). *Kajian Gaya Pembelajaran dalam Kalangan Pelajar UTM*. *Journal of Educational Psychology and Counselling*, 2, 51-77.
- Nor Fauziana Mohd Salleh. (2020). *Pandemik Coronavirus (COVID-19): Pembelajaran dan Pengajaran secara atas talian suatu keperluan di Malaysia*. Kolej Komuniti Bentong.
- Nor Hashimah Jalaluddin, Junaini Kasdan & Zaharani Ahmad. (2010). *Sosiokognitif Pelajar Remaja Terhadap Bahasa Melayu*. *GEMA Online Journal of Language Studies*. Volume 10(3). 67-87.
- Nurul Farhana Mazian. (2012). *Kecenderungan Gaya Pembelajaran Model Dunn dan Dunn dan Model Honey dan Mumford di Kalangan Pelajar Ijazah Sarjana Muda FPTP di UTHM*. Fakulti Pendidikan Teknikal dan Vokasional. Universiti Tun Hussein Onn Malaysia
- Rohaida Mazlan, Norziah Amin, Mohd Zaki Abd. Rahman & Zamri Mahamod. (2020). *Tahap penguasaan membaca dan menulis murid B40 dari perspektif guru bahasa Melayu*. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 10(2), 54-73.
- Roshidah Hassan. (2017). *Gaya Dan Strategi Pembelajaran Bahasa Melayu dalam Kalangan Pelajar Perancis*. *GEMA: Online Journal of Language Studies*, 17(1), 125-146.
- Shahabuddin Hashim & Rohizani Yaakub. (2004). *Psikologi Pembelajaran dan Personaliti*. Shah Alam: PTS Publication Sdn Bhd.
- Siti Azura Abu Hassan, Suzana Zainol Abidin dan Zulkarnain Hassan. (2021). *Keberkesanan Pembelajaran Dan Pengajaran Dalam Talian (E- Pembelajaran) Terhadap Pembelajaran Pelajar Di Kolej Komuniti Hulu Langat*. *International Journal of Humanities Technology and Civilization (IJHTC)*. Issue 10: 1-14.
- Srijongjai, A. (2011). *Learning styles of language learners in an EFL writing class*. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 29, 1555-1560.